

YETİŞTİRİCİLİK BÖLÜM BAŞKANLIĞI

İlker Zeki KURTOĞLU – SÜMAE Yetiştiricilik Bölüm Başkanı

Yetiştiricilik Bölüm Başkanlığı, Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesindeki dokuz bölüm başkanlığından biridir. Kuruluş amacı, deniz ve iç sularda balık yetiştiriciliğinin geliştirilmesine yönelik projeler ve denemeler yapılması, yeni türlerin adaptasyon ve kültür özelliklerinin geliştirilmesi, bu konuda dünyada geliştirilen teknolojilerin izlenmesi ve ülkemizde uygulama imkanlarının araştırılmasıdır. Proje çalışmaları ve araştırmalar sonucunda elde edilen bilgi ve beceriler yatırımcılara seminerler, uygulamalı eğitimler ve yayınlar aracılığıyla ulaştırılmaktadır. Aynı zamanda balık yetiştiriciliğinde özel sektörde karşılaşılan problemler hakkında yapılan müracaatlara bilimsel çözüm yolları üretilmektedir.

Asıl amacı araştırma olan Yetiştiricilik Bölüm Başkanlığı'nın faaliyetleri, enstitümüz bünyesindeki deniz balıkları kuluçkahanesi, biyodeneş ünitesi ve Yomra limanı içerisinde tali mendireğe bağlı olan kafes sisteminde yürütülmektedir. Enstitü merkez kampüsünde bulunan deniz balıkları kuluçkahanesinde Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) ile birlikte kalkan balığı konusunda araştırmalar yürütülmektedir.

Deniz kafeslerinde levrek (*Dicentrarchus labrax*), çipura (*Sparus aurata*), gökkuşacağı alabalığı (*Oncorhynchus mykiss*), Karadeniz alabalığı (*Salmo trutta labrax*), kalkan balığı (*Psetta maxima*) ve mersin balığı (*Acipenser sp.*) gibi türlerin büyüme performansları, yem

değerlendirme, yaşama oranları vs. belirlenmeye çalışılmaktadır.

Biyodeneş biriminde, deniz suyunda, tank şartlarında stok yoğunluğu, besleme ve deniz suyuna adaptasyon çalışmaları yürütülmektedir. Halen tilapya (*Oreochromis nilotica*), mersin balığı (*Acipenser gueldenstaedti*) ve kalkan balığı (*Psetta maxima*) denemeleri yapılmaktadır. Açılan arzuken kuyularının su kalitesi iyileştirilerek, bu ünitede tatlısu balıklarıyla ilgili çalışmaların yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Yetiştiricilik konusunda sonuçlanan projeler:

-Gökkuşacağı Alabalığı Yetiştiriciliğinde Optimum Stok Yoğunluğunun Tespiti Projesi (1992-1993)

-Deniz Kafeslerinde Yetiştirilen Gökkuşacağı Alabalıklarında Ekonomik Başlangıç Ağırlığının Tespiti Projesi (1995-1997)

-Karadeniz'de Çipura Balığı Yetiştiriciliği (1994-1998)

-Karadeniz'de Levrek Balığı Yetiştiriciliği (1994-1998)

-Karadeniz Alabalığının Biyo-ekolojik Özellikleri ve Kültür Özelliklerinin Araştırılması Projesi (1997-2001)

Yetiştiricilik konusunda devam eden projeler:

KARADENİZ'DE KALKAN BALIĞI YETİŞTİRİCİLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI PROJESİ

Proje Lideri : Nilgün AKSUNGUR

Personel : Dr. Bilal AKBULUT, Muharrem AKSUNGUR, Dr. Temel ŞAHİN, Cennet ÜSTÜNDAĞ, Yılmaz ÇİFTÇİ, İlyas KUTLU.

Başlama ve bitiş tarihi: 2000 - 2003

Bu araştırmada, enstitümüze ait kalkan balığı üretim tesisinde üretilen kalkan balığı yavruları deniz kafeslerine ve tanklara yerleştirilerek en uygun ve ekonomik yetiştirme yöntemi tespit edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, kalkan balığının kafeslerde büyüme, yem değerlendirme, stok yoğunluğu ve yaşama oranları araştırılarak, ticari boyutta üretimine zemin hazırlanacaktır. 1999 yılı içerisinde enstitü imkanlarıyla deneme çalışması yapılmış olmasına rağmen proje resmen 2000 yılı Nisan ayında başlamıştır. Dünyada şimdiye kadar yapılan uygulamalara göre kafes dizaynı geliştirilmesi ve tanklarda büyümenin takibiyle ilgili deneme çalışmaları yapılmaktadır.

Yetiştiricilik konusunda yeni başlayan projeler:

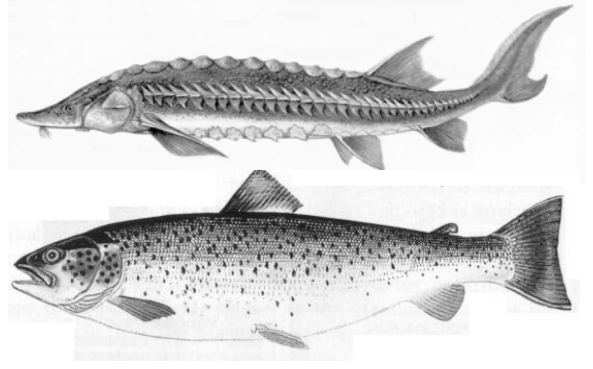
KARADENİZ ALABALIĞININ YETİŞTİRİCİLİĞİ VE BALIKLANDIRMA AMACIYLA KULLANIMI PROJESİ

Proje Lideri : İlker Zeki KURTOĞLU

Personel : Dr Temel ŞAHİN, Yahya ÇAVDAR, Nilgün AKSUNGUR, Eyüp ÇAKMAK.

Başlama tarihi ve bitiş tarihi : 2001- 2004

Enstitümüzce daha önce sürdürülen "Karadeniz Alabalığının Biyo-ekolojik Özelliklerinin Belirlenmesi ve Kültür Özelliklerinin Araştırılması" projesinin devamı niteliğinde olan bu çalışmada, Karadeniz alabalığının (*Salmo trutta labrax*) yoğun şartlarda üretimi ve yetiştiricilik imkanlarının araştırılması planlanmıştır. Kültür şartlarında yetiştirilen yavrular markalanarak doğaya bırakılacak ve böylece yavruların göç ve doğal ortamdaki beslenme tercihleri izlenebilecektir. Üç yıl sürecek olan çalışma sonunda elde edilen verilere göre Kuzey Doğu Anadolu'nun doğal bir türü olan Karadeniz alabalığının kültür formu olarak kullanılabilme ihtimali değerlendirilecektir. Muhtemel üretim problemleri tespit edilerek çözüm yolları belirlenecektir.

KARADENİZ BÖLGESİNDE MERSİN BALIĞININ ÜRETİM İMKANLARININ ARAŞTIRILMASI PROJESİ

Proje Lideri : İlker Zeki KURTOĞLU

Personel : Dr Temel ŞAHİN, Yahya ÇAVDAR, Nilgün AKSUNGUR, Eyüp ÇAKMAK.

Başlama tarihi ve bitiş tarihi : 2001 - 2003

Karadeniz Bölgesi'nde doğal olarak bulunan 4 mersin balığı türünün üretim imkanlarının araştırılması amaçlanmıştır. Öncelikle türlerin büyüme performansı, yumurta verimi, yumurta-yavru kaybı ve yem değerlendirme verileri irdelenecektir. Anadrom olan bu türün yavrularının deniz suyuna adaptasyon ağırlığı ve mevsiminin tespiti için farklı boy ve mevsimlerdeki denemelerle gelişim gözlenecektir. Döl alımı, larva ve yavru bakımı, ihtiyaç duyulan yem temini gibi konular araştırılacaktır. Üretimde karşılaşılabilecek problemlerin çözüm yollarının tespitine çalışılacaktır. Proje çalışmasında toplanan anaçlar ve bu anaçlardan alınan yavruların büyütülmesiyle, doğal yerli bireylere ait bir anaç stoku oluşturulabilecektir. Türün kültür potansiyeli değerlendirilirken, öte yandan da oluşturulacak damızlık stoktan elde edilecek yavru bireylerin doğaya bırakılmasıyla, çok değerli siyah havyar üretilen mersin balıklarının doğal stoklarının devamı sağlanacaktır. □

